

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

Sibiu, 14 August st. v.

„Să nu-îi dee Dumnezeu omului cât
poate să rabde!” — așa dice Românul,
care foarte adese-ori a trebuit să se mire
cât de mult poate el însuși să rabde.

Nu însă toți oamenii cuprind înțele-
sul acestei dicătorii românești.

Căci în adevăr numai acela, care a
trecut el însuși prin mari și multe sufe-
rințe trupești și sufletești, numai omul
trecut prin greul vieții știe, cât de multe
poate să suporte un om bine plămădit,
fără-ca să-și peardă vigoarea.

Născut într'un cîas bun, trupește și
sufletește bine organizat, omul încă din
copilărie suportă și foamea, și setea, și
frigul, și fierbințelile, suportă boalele grele,
suportă cele mai mistuitoare munci sufle-
tesci și muncind de o potrivă cu alți trei
în cele mai grele condiții, tot trăiesce
îndelung și are cel puțin multe căsuri,
dacă nu mulți ani de adevărată mulțumire.
Adese-ori, chinuit de boale, mistuit de
munci sufletești ori strivit de miseriile
vieții, el perde credința în propria lui
trăinicie și nu se mai simte destoinic de a
suporta greul ce-l apasă; în curînd însă
își vine în fire și își începe viața din nou,
oare-cum renăscut și cuprins de senti-
mentul propriei sale indestructibilități.

Ear' Românul, când vorbește despre
om, pe sine însuși se înțelege, căci așa
îl știe pe om, cum pe sine însuși se știe.
El însuși poate să rabde mult: de aceea
dice, ca să nu-îi dee Dumnezeu omului atîta,
cât poate răbda. Nu ori-și-care om, ci
anume Românul.

De câte-ori în îndelungata lor viață
n'au fost Românii cuprinși de sentimen-
tul, că nu mai e chip să-și ducă viața
ca popor deosebit mai departe; dar' vre-
murile grele au trecut, și Românii 'și-au
dus viața mai departe. Astfel s'a produs
în poporul român acel sentiment mare, pe
care poetul nostru îl cuprinde în cuvintele
„Românul nu pierie!”

Nu sînt o figură poetică aceste cu-
vinte, nu o frază umflată, nu un moft
frumos: ele exprimă un sentiment comun
tuturor Românilor.

Popor zemislit într'un cîas bun, ad-
mirabil plămădit, trupește și sufletește bine
organizat, Românii s'au întins și sporit
trecînd prin cele mai grele timpuri, s'au
desvoltat în luptă cu cele mai mari greu-
tăți, și nici un om cu mintea aședată nu-și
mai poate închipui, cum ar pute să peară
acum ori în curînd poporul, care a știut
să treacă prin toate acele greutăți, prin
toate acele timpuri grele.

Acela, care n'are sentimentul acesta,
poate să fie om născut din părinți români,
dar' Român adevărat nu este: s'a înstrăi-
nat de neamul adevărat, a pierdut vînjoșia su-
fletească a Românului, și credința în ne-
secata trăinicie a neamului său.

Și mulți asemenea fii înstrăinați are
poporul român.

Întrebați-î pe bătrânii noștri, care au
trăit luptînd mereu timp de patruzeci ori
cincideci de ani, și ei vă vor spune, că
nu în zadar au luptat, căci ei au vădut
cum lumea românească merge înainte,
mereu înainte, ei știu, câte poate să su-
porte omul, fără-ca să peară, ba fără-ca
să-și peardă fie chiar și numai dorul de
viață. Dar' acești bătrâni dovedesc prin
chiar bătrînețea lor, că oameni bine plă-
mădiți, ear' nu nisce neputincioși au fost.

Nu-î întrebați însă pe aceia, care,
slăbănogi ori neajutorați ei înșiși, cred că
lumea toată are să peară, fiindcă ei înșiși
nu se simt destoinici de a suporta greul
vieții. Da! neapărat ar trebui să peară
neamul românesc, dacă Românii toți ar fi
ofiticoși, călbejiți, impotenți ori sufletește
imbecili. Românii însă sînt oameni ver-
trupește și sufletește, pentru care suferin-
țele de astăzi sînt „floare la ureche!”

Cine adevărat se ne amenințe pe noi Ro-
mânii? Cine e acela, care astăzi, chiar
astăzi are destoinicia de a curma firul des-
voltării neamului românesc?

E o insultă pentru părinții, bunii și
străbunii noștri, când strigăm și dăm
alarmă, parcă numărate ar fi zilele no-
astre și — am ave să ne punem fiesce-care
viața în joc, pentru-ca să apărăm exis-
tența poporului, pe care-l constituim cu
toții împreună. Existența nu ne este
amenințată, n'are cine s'o amenințe: aștep-
tăm, din contră, timpul, când vom începe
o nouă și strălucită epocă în desfășurarea
noastră națională. Nu pentru existență
ne luptăm, ci pentru-ca să ne câștigăm
libertatea de dezvoltare spre a ne pregăti
pentru această nouă viață.

Ear' pregătirea aceasta n'o vom face
jeluindu-ne și umplînd lumea de strigă-
tele noastre de desperare, nici luptînd
contra unu de pericla, care nu există, ci
muncind fiesce-care în propriul său cerc
de activitate pe cât îl iartă ați împregiu-
rările mai grele și-l vor ierta mîne altele
mai priincioase.

Și de aceea o floare seacă este pe
ramurile pomului românesc omul, care
strigă mereu, mereu dă alarmă, dar' nu
lucrează nimic pozitiv, nu sporesce cu ni-
mic comoara națională, ba, făcînd mereu
gură, mai opresce și pe alții în lucrarea
lor, și dacă atît de rău merg treburile la
noi, e că prea sînt multe florile seci pe
ramurile pomului românesc, prea mulți
sînt oamenii, care fac mereu gură, dau
mereu sfaturi bune, discută marea, dar'
nu ei înșiși lucrează, nici pe alții nu-î
lasă să-și caute de treabă.

Despre venirea Maiestății Sale în
Ardeal aflăm în ziarul „Die Presse”, al cărei
caracter oficios este cunoscut, următoarele:

„Maiestatea Sa Împăratul va cerceta cu pri-
legiul manevrelor de toamnă și Transilvania,
ear' acolo se fac mari pregătiri pentru a întim-
pina pe Monarhul în mod cât se poate de
splendid. După cât se poate observă din dispo-
zițiunile de până acum și după ceea-ce transpiră
despre sentimentele diferitelor cercuri, este po-
sibil că o anumită conștiință de sine, specifică
ardelenească, se va exprima cu această ocaziune

în oare-care formă potrivită. Căci această con-
știință particulară a început a se mișca în tim-
pul din urmă, pre lungă toată uniunea cu Un-
garia, abstrăgînd chiar dela împregiurarea, că
conducerea centrală a opozițiunii împăra-
re în tențiunea de a se adresa direct către Coroană
cu un memorandum despre gravaminele și dorințele
ei foarte extinse. Pre lungă aceste împregiu-
rarea, că în Transilvania se va afla și ministrul-
president în suita împăratului, permițe conclu-
siunea, că și în cercurile guvernului se atribuie
din punct de vedere politic mare importanță
petrecerii Monarhului în Transilvania.”

Asociațiunea transilvană.

În fine eată și pentru Românii din
Transilvania ocaziunea de a ave două sau
trei zile mai de Doamne ajută. Printre
norii politici, cenuși și negri, cu feluritele
fulgere ale organelor guvernului și Cîșta
un trăsnet delatator puternicului Joe (Tisza)
din Olimpul budapestan, ni se mai arată,
într'un an odată, și o stelută cu licureala
ei înveselitoare.

Întrunirea generală a „Asociațiunii
transilvane” pentru literatura și cultura po-
porului român este, ceea-ce ne înveselește.

Are multe pedeci de învins Asocia-
țiunea. Sînt multe săbiile damocleiane,
atîrnate în câte un fir de păr deasupra ei.
De aceea nici nu poate prognoza adevărați
cum ar doră toți Românii adevărați.

Ne bucurăm cu toate acestea de dînsa.
Licureala dintr'însa ni se pare astăzi lu-
mină de far.

Dar' așa și este. Asociațiunea, așa
precum este și precum poate fi, este unicul
isvor de lumină, neturburat de tendința
de maghiarisare.

Este lucru firesc, că astfel stînd lu-
crurile, acum când avem ocaziune a căuta
mai de aproape, mai imediat la lumina
acestei steluțe, să ne bucurăm și noi Ro-
mânii o ști sau două.

Compatrioții maghiari, ca să facă
„kultur-egylet“-urile lor mai plausibile, dic
că și Asociațiunea Românilor transilvăneni
este un fel de „kultur-egylet” român.

Dic așa compatrioții maghiari, fără a
aduce și probe că așa este.

Poate că sîntem în eroare, însă după-
cum cunoaștem noi împregiurările este
mare deosebire între „Asociațiune” și între
„kultur-egylet“-uri.

Foița „Tribunei”.

Mica Fadetă.

De George Sand.

(Urmare.)

XVI.

Ear' când mica Fadetă trecea pre lungă
ei, o trăgeau de mănecă, sau întindeau piciorul
ca să o facă să cadă, ba erau unii, care o loviau
peste urechea căiței de o făceau să se întoarcă
de pe o ureche pe alta, strigînd:

„Haid la joc, maică Fadetă!”

Sărmanul greuruș dete vre-o cinci sau șese
lovituri la dreapta și la stînga; dar' asta nu o
servi decît să atragă atențiunea asupra sa; și
persoanele din loc începură a-și dice:

— Dar' ian vedeți pe greurușul nostru, ce
noroc a adat pe ea astăzi, că Landry Barbeau
o joacă în tot momentul!

Este adevărat, că joacă bine, dar' vă ui-
tați cum face pe frumoasa și cum se ține de
dreaptă. — Și vorbind despre Landry, unii îi
diseră: — „Ți-a făcut vre-o vrajă, Landry, că
nu te uiți decît la ea? sau vrei să te faci vră-
jitor și să te vedem în curînd ducînd lupii la
cîmp.”

Landry fu umilit; dar' Sylvinet, care nu
vedea nimic mai de treabă ca fratele său, fu și
mai umilit să vadă pe frate-sau luat în ris de
toată lumea, chiar și de străinii, care începuseră
și ei să se amestece, să facă întrebări și să dică:
„Este un frumos băiat! dar', cu toate acestea,

are un curios gust să se unească cu cea mai
urită, care e în toată adunarea.”

Madelona veni cu un aer triumfător să
asculte aste batjocuri și fără de nici o milă mai
adause ei ca:

— Ce voiți? dîse ea; Landry e încă un
copil, și la vîrsta lui, numai să ai cu cine vorbi,
nu te uiți, dacă e un cap de capră sau o figură
omenească.

Sylvinet luă pe Landry de braț, și îi dîse
încetîșor: — Aidem, frate, sau va trebui să
ne supărăm; căci își bat joc, și insulta, pe care
o fac micii Fadetă, te privește și pe tine. Eu nu
știu ce 'ți-a venit astăzi să o joci de patru și
de cinci ori una după alta. Ai dice că tu cauți
batjocura; isprăvesce această glumă, te rog.
Aceasta este o plăcere, pentru-ca omul să se ex-
pună la vorbe urite și la disprețul lumii. Ea
nu caută decît aceasta, și aceasta îi este pe plac:
dar' nouă nu ne place. Aidem, ne vom întoarce
după Angelus și vei juca pe Madelona, care este
o fată foarte de treabă. „Ți-am spus totdeauna,
că prea îți place jocul și aceasta te va duce să
faci lucruri fără de judecată.”

Landry îl urmă doi sau trei pași, dar' se
întoarse auzînd mari strigăte; el vădă pe mica
Fadetă, pe care Madelona și celelalte fete o dă-
duseră la batjocura curtesanilor lor, și ceilalți
băieți încurajați de risetele de făceau, îi luară
din cap căița cu o lovitură de pumn. Ea avea
părul său cel negru pe spate și se apăsă fu-
rioasă și năcăjită, căci de astădată ea nu dîse
nimic, ca să fie așa de rău tratată, și plân-
gea de necaz, fără-ca să-și poată lua căița, pe

care un ștregar răutăcios o ducea în vîrf
bățului.

Landry găsi că lucrul acesta e foarte rău-
tăcios, și inima lui cea bună se revoltă în con-
tra nedreptății; îl prinse dar' pe băiat, îi luă
căița și bastonul, cu care îi dete o bună lovi-
tură pe spate, și în urmă se întoarse în mijlocul
celorlalți, care o luară la fugă, numai să se
arete și luînd pe bietul greer de mână, îi dete
căița.

Istețimea lui Landry și frica ștregarilor
făcu pe privitori să ridă mult. Aplaudau pe
Landry; dar' Madelona și cu băieții de vîrsta
lui Landry, și mai bătrâni chiar ca el, se arătau
că rid în socoteala lui.

Landry își perduse rușinea; se simția tare
și isteț, și nu știu ce îi spunea, că 'și-a împlinit
datoria nelăsînd se batjocurească pe o femeie,
urită ori frumoasă, mică ori mare, pe care el o
luase ca jucătoare în vederea tuturor oamenilor.
El zări felul cum îl priviau cei din partea Ma-
delonei, și se duse drept față în față cu Alade-
nise și cu Alaphilippe, dicîndu-le:

— Ei bine, d-voastre ceilalți ce aveți să
diceți? Dacă îmi convine mie să dau atențiune
acestei fete, în ce vă atinge pe d-voastre? Și
dacă vă supără de ce nu-mi vorbiți în față?
Nu sînt înaintea d-voastre? ce? nu mă vedeți?
S'a dîs pe aici, că s'au încă un copil; dar' nu
se află printre d-voastre nici un om sau baremi
un băiat mare, care să 'mi-o fi dîs aceasta în
față! Aștept să-mi vorbească cineva, și vom
vede, dacă se va mai atinge cineva de fata, pe
care o joacă acest copil.

Sylvinet era lungă frate-sau, și cu toate
că nu-l aproba de loc că a început această
ceartă, el sta aproape de el ca să-l apere. Erau
acolo vre-o patru, cinci tineri cu un cap mai
mari ca gemenii, dar' când îi vădura atît de
hotărîți, și dispuși să se bată pentru așa de
puțin lucru, nu mai dîseră nici un cuvînt, ci
se uitau unii la alții, ca-și-cum s'ar întreba,
care are pofta să se măsore cu Landry. Nici
unul nu se arătă, și Landry, care nu lăsase de
mână pe Fadetă, îi dîse:

— Așeadă-ți iute căița, Fanchon, și să
jucăm, ca să vedă dacă va veni cineva să 'ți-o
mai scoată.

— Nu, — răspuse mica Fadetă ștergîndu-
și lacrimile, — am jucat destul astăzi, și 'ți-le
iert pe celelalte.

— Nici decum, nici decum! trebuie să mai
joci, — dîse Landry, care era roșu de mîn-
drie și de curagiu. Nu se va mai pute dice, că
tu nu poți juca cu mine, fără-ca să fii insultată.

O mai făcu să joace, și nimeni nu-î dîse
nici o vorbă, nici o privire nu fu bugetitoare.
Madelona și cu curtesanii ei se duseseră în altă
parte să joace. După acest joc, mica Fadetă îi
dîse încetîșor lui Landry:

— Acum este destul, Landry. Sînt mul-
țumită de tine, și-ți înapoez cuvîntul. Mă în-
torc acasă. Joacă cu cine-ți place astă-seară.

Și ea se duse să iee pe micul său frate,
care se bătea cu ceilalți copii, și plecă atît de
iute, încât Landry nu putu vedea pe unde a
apucat.
(Va urma.)

Când n'ar fi așa, n'am pute să ne bucurăm, nu ne-am pute simți în drept a ne bucura.

Din capul locului Asociațiunea română din Transilvania n'a avut altă tendință, decât literatura și cultura poporului român. Ea 'și-a fixat drept scop ridicarea poporului celui mai numeros din țeară. A poporului aceluia, care dintr'o nepriecere a oligarchiei feudale transilvane, dăunoadă pentru, toți locuitorii din Transilvania, un șir lung de secolii a fost condamnat de acea oligarchie, iubitoare de comoditate și traiu bun, la neactivitate, chiar la ruginire intelectuală.

Asociațiunea română transilvană vrea să dreagă ceea-ce au stricat alții secolii îndelungați. Vrea aceasta însă, fără de a jigni pe acei alții în desvoltarea lor și fără de a se răbuna pentru suferințele cele nemeritate, răsplătind răul cu rău.

„Kultur-egylet“ -urile compatrioților maghiari fac din cultură un paravant. Dar' și paravantul acesta este atât de transparent, încât tendința cea adevărată nu 'i-se mai poate ascunde.

Compatrioții maghiari spun curat, că nu e vorba de literatura și de cultura poporului maghiar, când se întrunesc în „kultur-egylet“-urile lor și le susțin. Și pentru literatură și pentru cultură au alte reuniuni, alte societăți. Ei vor să 'și apere naționalitatea, dic ei.

Defensiva este scopul compatrioților maghiari cu „kultur-egylet“-urile și nu ofensiva.

Bucuros și din toată inima le-am crede.

Însă spunând dinșii, că „kultur-egylet“-urile lor sunt un fel de defensivă pentru naționalitatea maghiară, spun totodată, că defensiva este ofensivă.

De unde deducem noi aceasta?

Tot din aceea ce dic compatrioții maghiari, când adevărat susțin, că Transilvania oarecând a fost maghiară; că poporul maghiar s'a românizat și în fine, că Maghiarii românisați trebuie remaghiarisați.

Cu alte cuvinte, în Transilvania, fiind în partea cea mai mare locuită de Români, să se înceapă acum o goană, după compatrioții maghiari, foarte justificată. Să se pună țeara întreagă într'o ferbere nemai pomenită de dragul „remaghiarisirii“ aceluia, care astăzi, chiar se dicem și noi că au fost odată Maghiari, se simt foarte bine ca Români și nu doresc să se facă Maghiari.

Nu începe dar' nici o asemănare între Asociațiunea română transilvană cea pacinică și numai cu progresul culturii dinaintea ochilor și între „kultur-egylet“-urile maghiare, care vor să inițieze un războiu de rasă, fără pic de motive și cauză. Nu începe asemănare, nici după scop nici după modul procederii pentru a ajunge la scop, între Asociațiune și „kultur-egylet“-uri.

Dimitrie Sinca.

(Tălhar legendar al Dobrogei.)

Pe vremea Turcilor, din cauza asupririlor autorităților și a jafurilor comise de Cercezi, Dimitrie Sinca, țeran român din satul Rosova de pe malul Dunării, apucă calea codrului, ca să 'și facă singur dreptate și să trăiască și el pe socoteala păgânilor. În urma lui însă, în sat, lăsa casă, masă împreună cu femeia lui, trei fete și un băiat.

Înalt, sdrăven și având deja prin satele dimpregiur reputația de om voinic și fără frică, ușor ținut, împreună cu trei-patru tovarăși, drumurile Dobrogei în lat și în curmeziș. Pe nimeni însă n'a omorât, nici n'a încercat a omori în 10—12 ani de haiducie.

Dar' pe săracii și nevoiașii din satele românesce, Cochirleni, Vlachioi, Aliman, Oltina, Beilicu etc., vecine cu Rosova, mult 'i-a ajutat, dând bani la unii, cai altora, vite celor-ce nu aveau sau le periseră, — pe care le lua cu împrumutare, pe drum de seară, dela Turci, Tătari și Cercezii cei bogăți, care despoiau și asupriau satele române.

Ruși ocupând Dobrogea în 1877, Sinca a fost surprins, arestat, pus în fiare și adus la Constanța, ca să fie judecat. Cutezător însă și având de prietini recunosători 5—6 sate, — ca și astăzi, — ușor își lua ziua bună dela Muscali, lăsând într'un cuiu al închisorii lanțurile sale dela gât și dela picioare, împreună cu o fiduică, pe care era scris, că: „nesciund rusește, ca să se poată

Asemănarea nu începe nici pentru cuvântul, că Asociațiunea nu e spriginită de guvernul țării nici moralicesce, nici materialicesce, cu bani cum sunt „kultur-egylet“-urile. Asociațiunea e spriginită numai din contribuiri benevole, care încă sunt ținurite, deoarece-ce Românii afară din monarhie, li-e interzis a fi membri ai Asociațiunii.

Este adevărat, că mai cu seamă din împregiurarea atinsă în urmă, urmează, că mijloacele Asociațiunii, cu care lucră la ajungerea scopului ei sublim, sunt foarte modeste. Consecuența inevitabilă din împregiurarea aceasta este mai departe, că în douăzeci și șase de ani de activitate și sporul Asociațiunii nu poate fi decât modest.

Sporul modest însă încă nu este în stare a reduce importanța institutului Asociațiunii și tot așa de puțin speranțele Românilor față cu viitorul apropiat și îndepărtat.

Este earăși adevărat, că partea cea mai inteligentă a Românilor 'și-ar fi sieși datorate a potența sporul de până acum. Cu deosebire pe terenul literar ar prte dovedi interes cu mult mai mult. Poate că atunci s'ar realiza totuși și dorința exprimată de întrunirile Asociațiunii, pe cât ne aducem aminte, în două rânduri în anii mai îndepărtați în trecut. Înțelegem dorința de a se înființa secțiunile istorice, filologice și de istorie naturală.

Sunt o mulțime de lucruri, care așteaptă, care strigă după înființarea acestor secțiuni. Căci înființate și puse în activitate, ele ar da un sucurs puternic și altor ramuri ale culturii, menite a promova cultura poporului român.

Farul, care astăzi îl asemănăm cu steluța, în timp scurt ar pute deveni soare. Atunci și bucuria ori-cărui suflet românesc ar crește în proporțiunea mărimii dintre lumina unei steluțe și a unui soare, ori de câte-ori ar ajunge zilele, în care să vadă întrunindu-se membrii Asociațiunii.

Revistă politică.

Sibiu, 14 August st. v.

Prințul Ferdinand de Coburg a ajuns în sfârșit în Sofia, și nici nu au trecut trei zile de când se află în noua sa residență, contrastele ce există între vederile puterilor despre cestiunea bulgară încep a eși tot mai mult la iveală. Nodul situației zace însă în Constantinopol, și în faptă o scrisoare ce o primesce de acolo „Polit. Korr.“ întărește, că prin mijlocirea lui Șakir-Pașa, guvernul rusesc a recomandat Porții a se decide pentru o ocupațiune mixtă a Bulgariei și Rumeliei-Orientale, și anume ocupațiunea să urmeze astfel, ca trupele rusești să intre în Bulgaria, ear' cele turcesci în Rumelia-Orientală. După terminarea acestei acțiuni militare comisarul Porții ar avé apoi să plece numai decât

înțelege cu domnia-lor, se duce acasă în Deliorman. „Deliorman“ (loc păduros) numesc și astăzi locuitorii Dobrogei, plasa păduroasă, Silistra-nouă.

Ear' se apucă de pradă și de a face el dreptate între săraci și bogăți, și o duse așa încă vre-o doi ani, rîdindu-'și de toate puterile ce se trimiteau în potruva lui. Ba chiar a rămas legendară gluma ce o făcu cu un administrator, dl X., cu care umbă și el ca poteraș, împreună cu alți Români din satul seu, în urmărirea sa însuși. Căci nici vorbă să-l fi tradat cineva; și, ca șarpele, se strecura printre degetele celor mai serioase puteri.

Denunțat însă de nisce Bulgari din Silistra, în care oraș se afla de câteva zile, ca să se odihnească, a fost prins din nou în acest oraș, în anul 1879, și, predat autorităților române, a fost condamnat la Tulcea la 10 ani muncă silnică, pentru o călcare cu mâna armată săvârșită la începutul aceluia an.

Stătut moș Dumitru Sinca — moș 'i-se dice acum, fiindcă e trecut de 60 ani, — stătut pensionar la Târgul-Onei trei ani și jumătate, — și 'i-se urf earăși, venindu-'i dor de Rosova și de ai lui — cauză binecuvântată, pentru care nu pe ușă, nici pe fereastră, nici prin ziduri, ci prin podul închisorii... plecă în concediu, fără permisia directorului stabilimentului.

Și, trecând Dunărea, se întoarse în Deliorman și de atunci, cinci ani, se învîrtia prin regiurul Rosovei, stând când într'un sat, când

la Sofia, și să formeze din nou guvernul bulgar, punând principatul Bulgariei pe bazele dispozițiilor tractatului de Berlin. Se dice, că Poarta s'a opus acestor proiecte în cel mai hotărât mod.

Cât privește atitudinea presei rusești față cu afacerea bulgară, foile din Petersburg, aproape fără excepțiune, pretind, ca Rusia și Europa să întreprindă pași energici, spre a înlătura pe noul principe din țeară. Ele dic, că protestul Rusiei, chiar dacă s'ar alătura la acela și celelalte puteri mari, nu ajută absolut nimic, deoarece prințul de Coburg e pregătit la proteste și — după-cum se exprimă „Petersburgskia Viedomosti“ — spre a înlătura pe cineva, care a usurpat puterea și care se razimă pe forță, trebuie să se folosească de asemenea putere. De aceea Europa va fi silită să iee o înțelegere în privința unor mijloace practice, spre a ajunge odată la restabilirea tractatului de Berlin. „Novosti“ crede, că aceasta va merge cu anevoie. Dacă prințul s'ar fi hotărât a ține la politica „*Ly suis, j'y reste*“, Europa se va mulțumi cu un protest și cu rumperea relațiilor diplomatice cu Bulgaria, și Rusia ear' va trebui să 'și pună întrebarea, cum 'și-ar pute scuti drepturile sale fără de ajutorul Europei. „Sviet“ serie, că proclamarea independenței bulgare și o uniune personală ruso-bulgară ar fi singura soluțiune posibilă a crizei. „Moskovskia Viedomosti“ se pronunță foarte energic. Ele dic, că Rusia nu trebuie să se lase sedusă de întreg corul european și să nu lase să treacă momentul, când ea prin vocea ei puternică ar pute să nimicească întreaga Bulgarie; mai târziu va fi silită a lua măsuri energice atât pentru ea, cât și pentru Bulgaria. Rusia — sfirșește diarul din urmă — nu va face însă pe polițaiul Europei, ea în Bulgaria numai din propria inițiativă va pute interveni, spre a elibera din nou pe poporul bulgar și spre a 'și restabili odată pentru totdeauna influența sa în Peninsula-Balcanică.

Diarele franceze se ocupă foarte deamănentul cu cestiunea unei alianțe francezo-rusească. Prilegiul li-l ofere un articol al jurnalului „Moskovskia Viedomosti“ despre Katkoff, care articol aseamenea diarului „Le Nord“ combate din toată puterea radicalismul francez. Jurnalele conservative merg și mai departe și accentuează, că Rusia oficială nu numai radicalismului, dar' nici republicei nu se încrede.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Cluj, 24 August 1887.

Ieri s'a ținut adunarea generală extraordinară a comitetului comitatens al Cojocnei.

Avea de scop în prima linie această adunare de a hotărî asupra modalităților cum se fie reprezentat acest comitat în fața Preaînaltului nostru Monarch cu ocaziunea venirii Sale aici.

Într'altul, când într'o pădure, când într'alta hrănit, găzduit și păzit de aceia, cărora în trecut le ajutate și el.

Despre ca să fie prins, nici vorbă; cu toate că la nunți, botezuri și alte cumeții, moș Dumitru petrecea și el, prin Rosova, Cochirleni, Vlachioi și Cocargea.

Îmbătrânind, neputându-'și vedea de casă și copii, — o fată măritată, două mari și un băiat de 14 ani, și nemai putând suferi viața de proseris, Dumitru Sinca, legendarul tălhar, om de inimă, se hotărî a primi să se predee.

Și pe când dl prefect Em. Culoglu și neobositul procuror al trib. de Constanța, dl Rusecu, se aflau într'un sat din plasa Silistra-Nouă, în urmărirea bandei hoților omoritori Deli Ali și Amugea (din a căror bandă 40 tovarăși și gazde sunt deja în lanțuri) — Dumitru Sinca, pe neașteptate, vine să le dea bună-seara și să le dozească prânz bun, declarând, că se predă fără condiție, însă că față cu vîrsta-i imploară grațierea.

Pus în fiare (pentru-ca să 'și urmeze pe-deapsa... și să nu-'și facă seamă), moș Dumitru, întovărit de familia sa numeroasă și de cei doi frați ai sei, a fost adus la Constanța, unde liniștit și încreșător, așteaptă grațierea, pe care dl prefect și parchetul au cerut-o deja guvernului. — (Sentinela.)

Propunerea comitetului permanent era, ca un număr de 32—36 persoane în frunte cu comitele suprem să reprezente acest comitat, și avea părerea, ca această comisiune să fie costumată cu acea ocaziune în vestminte de gală națională unguresci.

Pre lîngă aceste se făcu propunerea și în privința membrilor, cari să constituie această comisiune.

Membrul comitetului, dl Iulia Coroian, advocat aici față cu această propunere se ridică și într'un discurs rostit în limba română bine precizat, arată, că de rari sînt acele ocaziuni, când Înaltul nostru Monarch ne face fericirea de a ne cerceta acasă; arată, cu cât doril îl așteaptă toate popoarele locuitoare aici, cari fiesco-care doresc a-'L pute saluta și a-'și arăta devotamentul, care îl au față cu Preaînalta Sa Persoană. Purcede apoi din aceste simțăminte de alipire și iubire ce au popoarele către Înaltul lor Domnitor la explicarea dreptului lor, care îl au de a-'și pute și manifesta aceste simțăminte și roagă adunarea, ca să nu facă prin dispozițiuni premergătoare imposibile aceste manifestațiuni.

Cu o expresiune firmă arată mai încolo adunării, că acest comitat, deși este ađi guvernarea lui ca și a statului în mîna Maghiarilor, și deși 'și-a înfipt caracterul guvernatorului spirit unguresc, pe toată viața municipiilor, — este un lucru, care nu se poate ascunde, că și acest comitat, ca cele mai multe din Transilvania, este mai mult decât în $\frac{2}{3}$ părți pur românesc, — și așa pretinde, ca conform acestui număr să fie proporționată în întregul ei și comisiunea, care va fi chemată a saluta pe Maiestatea Sa.

Încât privește propunerea la îmbrăcăminte, încă nu poate consimți cu o dispunere ca atare, ca reprezentanții celor 140—150.000 Români locuitori în acest comitat să fie necesitați a-'și îmbrăca vestminte străine; și cere, ca fiesco-cărui membru să 'i-se lase în voie, ca să se poată reprezenta în acele vestminte, corespunzătoare de altcum solemnității, care 'și-le va alege.

Comitele Bela Bánffy află față cu aceste expunerii lipsa de a constata, că nu vestmintele vor da însemnătatea reprezentării, ci simțămintele inimii, cu care se vor apropia acei membri aleși ori ori-și-care corporațiune în fața Maiestății Sale; și încât dl conte crede, nu numai ađi, ci și în viitor va fi tot înfipt caracterul maghiar în firma acestei țeri, află cu cale, ca adunarea să decidă, ca comisiunea să se înfățișeze în vestminte unguresci, — dar' lasă la voia altor naționalități, ca membrii lor să se poată reprezenta în vestmintele lor naționale de gală.

După-ce dl Ladislau Vajda încă susține în nisce termeni hotărîți expunerile dlui advocat Coroian, — și după-ce dl Coroian în cuvinte scurte dar' precise arată de nou dorințele poporațiunii românesce și iubirea aceleia către patrie și tron, și după-ce arată, că acest popor nici odată nu s'a ridicat contra patriei și dinastiei, ci în toate timpurile a fost și este un popor de ordine și iubitor de patrie — față cu care cu o provocare dubitândă la sentimentele interne nu este îndreptățit nimeni de a se adresa, — adunarea primesce propunerea dlui conte Bela Bánffy.

Cronică.

Din cauza sfintei sîrbători de mîne numărul proxim al „Tribunei“ va apăre numai Luni seara.

Numiri. Maiestatea Sa a numit de jude la tribunalul reg. din Sibiu: pe Dionisiu Mihály, până acum sub-jude la judecătoria cerc. din Brașov.

Tîrguri de cai pentru miliție. În urma concediului înaltului minister c. r. de agricultură, industrie și comerț cu data 11 August a. c. Nr. 40.776, tîrgurile de cai pentru miliție în decursul anului se vor ține în locurile și zilele următoare:

În Sepși-Sân-Georgiu la 18 Septemvrie, în Sighișoara la 20 Septemvrie, în Odorheul-săcuesc la 22 Septemvrie, în Sibiu la 25 Septemvrie, în Mureș-Oșorheiu la 27 Septemvrie, în Cluj la 29 Septemvrie și în Dej la 17 Octomvrie.

La aceste tîrguri va fi de față o comisiune militară, care va cumpăra dintre caii aduși pe cei apți la scopuri militare.

Apt e fiecare cal, care e de structură tare, legată, are mișcări frumoase și promite o durată lungă; mai departe, care nu e slăbit prin servicii prea grele și n'are nici un defect corporal; să fie de 4—7 ani și înalt de 158 centimetri.

Cai mai bătrîni de 7 ani, nu se vor cumpăra. Cei cari nu vor ajunge măsura de 158 centimetri, numai în casuri excepționale vor fi cumpărați: când vor avé o structură corporală de tot eminentă și vor fi de rasă nobilă.

Cu această ocaziune se vor cumpăra și mînzii, cari au trecut peste 3 ani, avînd statură frumoasă și fiind de sînge nobil; cari însă nu vor fi ajuns vîrsta de 3 ani și nu vor fi

destul de calificați, nu vor fi cumpărați la nici un cas.

Caii, cumpărați de comisiunea militară, se vor plăti cu bani gata pe loc și imediat vor fi luați în seamă.

Alte deslășuri vor mai împărtași organele comunale ori ale comitatului la locurile de tîrg în zilele anumite; deslășuri se pot căpăta și dela membrii comisiunii militare.

Cestiunea regulării Porții-de-fer. Cetim în „Neues Pester Journal“: Cestiunea regulării Porții-de-fer după călătoria ministrilor de comerț și comunicațiune a intrat din stadiul discuțiilor teoretice în acela al cestiunilor actuale. Partea tehnică a lucrărilor prealabile acum după călătoria ministrilor se poate considera ca terminată. Încât însă se mai recere și soluțiunea unor prealabile cestiuni internaționale, după toată probabilitatea în timpul cel mai scurt se vor începe negocierile cu celelalte state dunărene. În cercurile guvernului cehelor există speranța, că statele dunărene vor împlini cu deplină înțelegere obligațiile lor emanate din tractatul de Berlin, după care sînt datorate a oferi toate înlesnirile, care sînt reclamate de lucrările de regulare. După-cum anunță „Nemzet“, dieta ungară încă în sesiunea viitoare va veni în poziția de a lua hotărîri relative la regularea cataractelor de pe Dunăre.

„Reuniunea română de cântări din Sibiu“ va arăta, din incidentul adunării generale a Asociațiunii transilvane în favoarea acestei societăți, *Duminecă, în 28 August n. a. c.* în pavilionul din grădina „Hermann“ un concert cu binevoitorul concurs al domnișoarelor Elena Florian și Adela de Heldenberg și al dlui Victor de Heldenberg. Inceputul concertului va fi la 7½ oare seara. Prețurile: locul prim 1 fl. 50 cr.; locul al doilea 1 fl.; statul 50 cr. Biletele se împart Duminecă (în ziua concertului) dela 11—1 și dela 3—5 oare în localitățile „casinei române“, strada Cîșnădiei nr. 7, și seara la cassă; aici se vor împărți și programe. Alte detalii cu privire la acest concert vor urma pe detalii plătute.

Hymen. Dl Dr. Andreiu Monda, medic, s'a fîdat cu d-șoara Rafila Șandor din Cuieșd.

Pregătiri de manevre. Astăzi va avea loc între satele Veștem și Bradu o ciocnire apăsătoare de aici. Vor lua parte: trupele garnisoanei de aici, regimentul al 2-lea de infanterie din Brașov și batalionul 28 de vînători din Făgăraș. Și regimentul al doilea din Brașov și batalionul de vînători din Făgăraș vor intra mîne dimineață în Sibiu, unde vor fi încuierate.

Concertul împreunat cu joc dat de „Reuniunea de cântări“ „Unirea“ din Vărrădia. Ni scrie de lîngă Secaș: „Programa publicată în coloanele acestui prețuit ziar, s'a executat cu cea mai mare precizie sub conducerea mult promițătorului student absolut, Romul Iorgoviciu. Disertațiunea despre „folosul reuniunilor de cântări“, cu puține excepțiuni, a fost bine alcătuită, cu deosebire acel punct, în care se accentuează, că: scopul cântării nu e numai delectarea spiritului, ci răpirea: aceluia la sublim și la bunul suprem. Compunătorul a simțit, și cu durere trebuie să constatăm și noi lipsa celui motor, de care trebuie indispensabil să fie nutrit și stimulul corului român din Bănat. După terminarea producțiilor ar dînd jocul, care s'a continuat cu vioiciune pînă dimineața. Între pauze studentul R. Iorgoviciu ne-a amuzat cu dexterul seu arc, asemenea și Giancu al admirabilul cântec din țeara Hațegului „Cântecul ciobanului“ și cu al lui „Iancu Jianu“. Apoi ne-am despartit ducînd cu noi dorul, ca de altădată concertului român și respective jocului se 'i-se dea un caracter mai românesc.“

Un uragan teribil din seara de 18 August n. a. c. a cauzat desastre mari orașului Boșamontană și împrejurimii. Vîntul destrucase casele așa, că comunicațiunea pe strade stăgna din pricina materialului de acoperemînt ce-l aglomerase. Pomii cu poamele zac la pămînt; daunele sînt enorme. O tineră fată a fost purtată de vînt pe șine, unde locomobilul o paraliză în mod înfiorător, frîngîndu-i în două partea superioară a picioarelor (gamba).

O Ciangoaică cu vre-o patru copii mici — ni se scrie de lîngă Secaș (Bănat) — imbuldită de atîta fericire ce o ajunge în noua sa patrie, fu nevoită să-și îndrepte pașii earăși spre Bucovina; dar în stare așa de miseră, că nu avea proviant nici de un dejun și „scumpii“ sei patrioți nici măcar de o straiță nu o învredniciră, unde se-și bage mîlăul, cu care o înlostiviau Românii. Fiind întrebată de viața din Bucovina, începî la lamenta și a-și blăstema cîșul, cînd a venit în „Magyarország“. În fine nu se conțîna nu o exclama: „Bizonny jobb volt Ausztriában mint Magyarországon!“ (Deu mai bine a fost în Austria, decît în Ungaria). Rîu augur, cînd și Ciangoaicele devin la această cunoscînd!

Monstru. Femeia locuitorului din Doenecea (Bănat), Antoniu Walner, născu în zilele trecute un copil cu două capuri. Atît copilul, cît și mama sînt pe deplin sănătoși.

Siguranța publică în giurul Budapestei. Din Budapesta se scrie, că în Budakesz, o vilegiatură foarte cercetată de lîngă capitală, siguranța publică lasă mult de dorit.

Primarul acestei comune, unde preste vară petrec mai mult de 200 familii din Budapesta, s'a adresat prin oficiul solgăbirăesc la vice-comitele cu rugarea, ca Budakesz-ul să fie primit în raionul poliției din Budapesta, sau să se înființeze acolo o stațiune de gendarmerie, căci el cu organele comunale nu este în stare să pună capăt deselor scandaluri de noapte și atacurilor brutale, cărora sînt supuși locuitorii comunei.

Un avocat arestat. Din Agram se scrie, că avocatul de acolo M. Coparcici a fost arestat, acuzat fiind de o crimă nenaturală contra moralității.

Frecuența universității din Viena. În semestrul de vară expirat au fost înscriși la universitate din Viena 5456 de studenți și anume: la facultatea teologică 204 ordinari și 17 extraordinari, la facultatea juridică 1806 ordinari și 192 extraordinari, la facultatea de medicină 2178 ordinari și 490 extraordinari, ear' la facultatea filosofică 372 ordinari și 271 extraordinari. Cu deosebire se observă un spor considerabil la facultățile facultății de medicină, ceea-ce se vede lămurit dacă considerăm, că în semestrul corespunzător al anului 1882 au fost înscriși la aceea facultate 1260 studenți. De atunci în fiecare an numărul medicinistilor a crescut cu cîte 300. Din străinătate au fost înscriși: din România 91, din Sîrbia 90, din Rusia 60 și din statele americane 71, dintre care majoritatea covîșitoare a fost la facultatea de medicină.

Fortificații nouă. Pe țărmurile stîng al Vistulei la Ivangrod se va ridica o fortificație nouă. Arhiducele Albrecht a și plecat la Przemysl, ca să inspecteze lucrările de fortificare.

Rușii și Boulanger. După-cum e informat ziarul „Polit. Korr.“, în cercurile extreme panslavistice din Rusia s'a făcut de curînd propunerea, să trimită generalului Boulanger o adresă și totodată să-l invite la Moseva.

Exportul de fărină al Rusiei e cu mult mai însemnat și mai mare, decît 'l-am crede la prima vedere. Exportul de fărină al Austro-Ungariei, respective al Ungariei a fost mai în anii trecuți de 1.8 milioane metri cubici, în anii din urmă a scăzut însă la 1.5 milioane m. c. Exportul de fărină al Rusiei n'a fost cu nimic mai puțin: pro 1884 a fost de 1.5 milioane m. c., în 1886 de 1.3 milioane m. c. Mai multă fărină din Rusia s'a exportat în Finlanda (500.000—600.000 q.), restul în diferite părți ale Europei și Asiei. Consumenții principali ai fărinei rusești sînt: Turcia, Italia, Suedia, Norvegia, Anglia și Egiptul. E de observat, că Italia consumă tot atîta fărină din Rusia, cîtă și din Ungaria.

Falimente în Vidin. Camera comercială din Brașov aduce la cunoștință cercurilor interesate, că firma negustorească Nicol. Gancioff și fiul a sistat plățile și s'a adresat la toți creditorii sei cu provocarea de a se învoi la un arangiamînt prin bună învoială. Următoarele firme nu numai că au sistat plățile, dar 'și-au și dizolvat stabilimentele: Tomoff et. Ghergoeff, Anghel Tomoff în Vidin, Hristo Geoff, Hristo Tomoff în Lompalanca.

Varietăți.

(Inteligența cănelui.) Studiînd moravurile rasei canine, nimeni nu se mai poate îndoi un moment, că cănele nu raționează, numai persoanele cari au căni pot atesta acest lucru. Fără îndoială, că instinctul călăuzesc pe căni, dar' deosebi ei nu execută aune lucruri decît numai în urma unui raționament. Acum câțiva ani, pe seară, o trăsura care mergea repede apucă pe o mică stradă rău luminată. Deodată un cățeluș se repede înaintea căilor, lătrînd, sărîndu-le în față și mușcându-i de picioare. Vizitiul gonit cu bicul pe căne, care însă nu se dădea la o parte. Conducătorul trăsuri prevîdînd un lucru anormal, oprî caii și se detașă de pe capră. . . . Atunci zări la o depărtare de câțiva metri, în mijlocul stradei, un bătrîn întins și fără de semne de viață. Nenorocitul leșinase și el ar fi fost scrobit de trăsura, dacă nu intervenea cănele. În adeastă împrejurare, este de sigur ceva mai mult decît instinct . . . este un raționament. Cănele trebuie să fi judecat astfel:

„Stăpînul meu este întins pe stradă . . . o trăsura trece și-l va călca . . . Pentru a-l scăpa, trebuie să găsesc un mijloc, ca să opresc trăsura.“

Exemple de asemenea natură sînt foarte multe. Vom mai cita încă purtare a unui căne de turmă, care aparținea unui arîndaș din Franca. Faptul s'a petrecut acum câțiva ani. Intr'o seară, arîndașul observă că turma sa de oi nu era completă; lipsa o oaie și un căne însărcinat cu paza turmei. Se făcîră cercetări, dar' numai a doua zi se cunoscu motivul acestei îndoite aparițiuni. Oaia făcuse doi miei. Fiindcă mama și noii născuți nu erau în stare să se miște, cănele se culcase lîngă mica familie și rămase acolo două zile, ca s'o păzească. În acest timp, oaia pusea iarbă, miei sugău, dar' bietul căne rămase nemîncat și nebut. Pentru aceasta a trebuit cănelui nu numai un instinct, dar' și o oarecare inteligență.

Într'un document din 1787 găsim faptul următor cu privire la cănele unei comunități religioase: La oara prînzului membrii comunității trăgeau un clopoțel și bucătarul le dădea la fiecare porția lor de mîncare într'un anumit loc. În acel moment, cănele se preumbla mereu pe

acolo, sigur de a găsi ceva rămășițe dela masă. Într'o zi, nedându-i nimeni absolut nimic de mîncare, îi veni în minte să tragă cu botul clopoțelului. Bucătarul, creînd că trage cineva clopoțelul cerînd de mîncare, trimise cu ajutorul unui scripet într'o anume cutie un taler cu bucate, cănele trage talerul din cutie cu labele și mîncă conținutul. A doua zi, cănele face același lucru. Sigur de acest mijloc, pe care îl descoperi, el nu se mai ducea la nimeni să-i dea să mînce. Bucătarul însă observînd, că 'i-se cere o porție mai mult, reclamă directorului. Se făcîră cercetări și se descoperi foarte ușor manopera cănelui, care în fiecare zi înaintea tuturor, trăgea clopoțelul și făcea să fie servit mai înainte decît ori-cine. Toți admirară inteligența cănelui și de atunci 'i-se deți și lui cîte o porție de mîncare în fiecare zi.

După o statistică s'a calculat, că la o sută de persoane, șese-deci posedă cîte un căne: din cele patru-deci persoane cari rămîn este sigur, că trei-deci și nouă sînt impede de a avea cîte un asemenea căne înțelept din diferite împrejurări; rămîne dar' poate numai o singură persoană din o sută, care să urască acest animal. „Voința națională“.

(Uciaga judecător.) În County-Rowan, o colonie însemnată din statul Kentucky, în Statele-Unite ale Americii-de-Nord, unul dintre cei mai vestiți tâlhari a fost ales judecător. O foaie din California scrie în privința aceasta la 9 Iulie: „Se vorbește aici mult despre un tâlhar și uci-gaș: vestitul desperado și omorîtor Craig Tolliver s'a impus ca judecător în colonia County-Rowan, unde exercită acum un adevărat regim de teroare contra dușmanilor sei adecă în omra oamenilor cinstiți. Toată viața acestui om e plină de crime de tot felul. El a purtat războiu mulți ani contra familiei Martin, din care au perit multe persoane. Acum un an autoritatea a fost silită să intervină și din Lerington se trimise la Kentucky o companie de miliție spre a pune mîna pe Tolliver, viu sau mort. Însă ostirea încheie o convenție cu Tolliver, în înțelegere cu procurorul Caruth și cu judecătorul Cole. El avea să părăsească Statele-Unite. El plecă din comună. Dar' îndată-ce se depărtară trupele, Tolliver se întoarse însoțit de un tacâm de lăutari și de atunci nimeni nu-l mai supără. Lumea începî earăși să audă despre nouă omoruri și jafuri și adversarii sei nu erau siguri de viață.“

Nu mult după aceasta el fu ales judecător în County-Rowan. Mulți s'au abținut dela vot, de frică. Mulți cetățeni cinștii au fugit din County-Rowan. Viața lor, averea, familia, erau în pericol. Oameni cu avere, cari plătesc impozite și muncesc, sînt siliți să iee lumea în cap de frica unui box turbat, căruia statul îi încredințează împărțirea dreptății! Ce demisiune! Unde se mai pomenese așa ceva? — Prima faptă de vetejie ca judecător a fost că a omorît pe doi membri ai unei familii ostile lui. Înarmat cu un mandat de arestare, el a năvălit cu sbirii sei în casa celor nenorociți și 'i-a împușcat. În fine veni scirea, că și Craig-Tolliver a fost împușcat. Din nefericire scirea nu s'a adevărit, căci el continuă a omorî și a jăful — nu se scie pînă cînd!

Din public.)*

Avis.

Prin aceasta se aduce la cunoștință, că bilete de intrare pentru „Banchetul“, ce se va da cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii transilvane“ din ăst-an se pot căpăta la dl Dr. Octavian Rusu, avocat al institutului de credit și economii „Albina“, în oarele dela 9—12 a. m. și dela 3—5 p. m. pînă la 16/28 August a. c. 10 oare a. m. inclusive.

Sibiu, 12/24 August, 1887.

Pentru comitetul arangiator:

Dr. I. Moga,
preș.

Dr. R. Roșca,
secret.

Din fostul comitat Dobăca, August 1887.

La adresa on. comitet al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.“

În legătură cu interpelațiunea conmembrului I. P. Reteganul, făcută în adunarea generală a Asociațiunii noastre de anul trecut, ținută în Alba-Iulia, relativ la starea fondului scoalei centrale române al fostului comitat Dobăca, din Gherla, — în ajunul ținerii adunării generale din ăst-an, din nou ne permitem a atrage atențiunea on. comitet și a adunării generale asupra conținutului următoarelor din „învoirea fundamentală“ ddto 8 Maiu 1862 a comunelor române din nimitul comitat Dobăca:

a) Pct. 24. „Fiindcă convențiunea noastră se unesce cu scopul mărît al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român în Transilvania cu reședința în Sibiu: așa noi punem tot institutul acesta atît în privința fondurilor și a averii, cît și în privința planului de învîțămînt sub nemijlocita priveghiere a numitei asociațiuni.“

b) Pct. 25. „Priveghierea aceasta va consista însă într'a îngrijii, ca averile să se administreze după convențiunea aceasta și învîțătore să se propună după planul institutului . . . ear' cînd în această privință ar simpli scădere să facă arătarea la adunarea reprezentanților anuală ori ocașională și să se ceară vindecarea rîului.“

c) Pct. 26. „Asociațiunea pentru literatura etc. în Transilvania va pute înțeprinde dreptul

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

acesta de priveghiere trimițînd din membrii sei comisari, cari să cerceteze scoala, cursul învîțăturilor, protocolul și toate rațiunile senatului și va pute cu un cuvînt toți pașii aflați de dînsa buni, a-î face, numai ca institutul și scoala aceasta să înflorească și să fie asigurată.“

Toate dispozițiunile și actele relative la scoala aceasta precum și menționata „Invoire fundamentală“ aprobată de cătră regescul guvern transilvan cu data: Cluj, 13 Iunie 1862, Nr. 12.717 ex 1862, se află publicate per extensum în nrii 27 și 28 din „Foaia pentru minte, inimă și literatură“ din an. 1862, din cari acte, etc. un exemplar trebuie să se afle — în înțelesul punct. 31 din pomenita invoire — și în arhivul Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român din Sibiu.

Mai mulți membri ordinari ai Asociațiunii din fostul comitat Dobăca.

Dare de seamă și mulțumită publică

despre rezultatul balului arangiat de studenții născușeni dela scoalele înalte, ținut în 18 Aug. n.

Rezultatul acestui bal atît moralmente cît și materialmente a fost destul de satisfăcător. Ne-a onorat un public ales și numeros atît din loc, dar' cu deosebire din giurul Născușului, precum și dela Rodna, Bistrița, Monor, ținutul Reghinului și Gherla. Petrecerea s'a început la 8½ oare, durînd pînă la 5 oare dimineața. În decursul pauzei musica a delectat publicul cu arii românești bine executate. S'au jucat 3 Sosemene, 3 Quadrille, 2 Romane și jocurile îndatinate. Petrecerea a fost animată. Toalete elegante, dar' nu luxurioase, costume naționale încă s'au putut vedea gătite cu mult gust din deosebite părți locuite de Români. Un inconvenient s'a putut simți numai sala prea puțin spațioasă pentru un public atît de numeros, din care presă multe familii din loc nu ne-au onorat cu prezența.

Starea cassei e următoarea:

Pînă în prezent întrădate sînt de 165 fl. v. a., din care sumă subtrăgîndu-se spesele anului acestuia și unele rămase din anul trecut în suma de 119 fl. 50 cr., rămîne un venit curat de 45 fl. 50 cr., care sumă s'a și depus la cassa de împrumut și păstrare „Aurora“ din Născuș. Această sumă adausă la capitalul deja depositat din anii trecuți face suma de 620 fl. 99 cr.

Cu plăcere publicăm următoarele suprasolviri incurse seara la cassă și anume, dela doamnele: Ida Golschmidt din Născuș 7 fl.; Lupu din Gherla 2 fl.; apoi dela domni: Ioan Ciocan, director gimnazial și presedintul com. fond. 1 fl.; Vasile R. Butescu, jude de trib. din Bistrița 1 fl.; Dr. Larionessi, avocat 50 cr.; Băilă, locot. 2 fl.; Kehlhofer, arhitect 1 fl. 50 cr.; Sever Murășan, pictor și profesor 50 cr.; Gerasim Domide, paroh în Rodna 50 cr.; David Brecher 50 cr.; Ulrich, pract. de forst. 50 cr.; Hlavista, pract. de forst. 50 cr.; Zintz, apotecar în Bistrița 50 cr.; Silex, prof. în Bistrița 50 cr.; Kronner, prof. în Bistrița 50 cr.; Stoica, medic 50 cr.; Răzvan, inginer 50 cr.; Fetti, com. 50 cr.

Asemenea se mai sperează contribuiuri atît din loc cît și giur, care asemenea se vor depune la locul destinat și se vor publica pe cale ziaristică.

Și pe această cale se aduce cea mai ferbinte mulțumire din partea comitetului arangiator, atît marinimșilor suprasolvenți, cît și onoratiului public, care ne-a dat sucursul binevoitor spre reușirea bună a petrecerii noastre.

Născuș, la 20 August n. 1887.

În numele comitetului arangiator:

Virgil Șotropa,
cand. de prof., secretar.
Maftetu Illeai,
medicinist, cassar.

Leon Scridon,
rig. în drept., președ.
Liviu Rusu,
medicin., controlor.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Alba-Regală, 26 August n. Regele Sîrbiei a sosit așară aici și a fost întîmpinat de autorități și de popor cu ovațiuni cordiale. Regele Milan rămîne trei zile aici.

Petersburg, 26 August n. (Scirea lui „Pester Lloyd“.) Se dice că un oficer deghisat ca oficer de gardă a tras două focuri de revolver asupra Țarului, pre cînd acesta călătorea dela Crasnoe-Selo la Petersburg. Glonțul al doilea a atins mîneca Țarului.

Constantinopol, 26 August n. Se asigură, că Poarta va adresa o a doua notă circulară cătră puteri, în care le va provoca la o înțelegere practică asupra cestiunii bulgare. Se așteaptă răspunsul prințului de Coburg la telegrama Porții.

Sofia, 26 August n. Tonceff a refuzat formarea cabinetului cu declarațiunea, că afară de cabinet poate mai bine servi cauza prințului și a Bulgariei. Se crede, că hotărîrea definitivă la noul cabinet nu se va lua înainte de trei zile.

Redactor responsabil: În absența lui Cornel Pop Păcurar: Pompiliu Pîposiu.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

— Mai multe posturi de învățători gr.-or. în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnavei-inferioare (Archidieceasă):

1. Boian, cu salariu 300 fl.: anume din repartitie în 2 rate egale: 127 fl. 10 cr.; bucate 161½ măsuri de cucurez à 1 fl.: 161 fl. 50 cr., lemne de foc câte vor fi de lipsă, evaluate cu 11 fl. 40 cr., cuartir în edificiul scoalei și grădina de legumi.

2. Blăj, cu salariu 175 fl. anume: din repartitie în rate egale 150 fl., folosirea unui agru de aproape 2 jugere cu venit de 15 fl., un stânjin de lemne de foc în preț de 10 fl., cuartir în edificiul scoalei și grădina de legumi.

3. Chesler, cu salariu de preste 250 fl. și 50 cr., acest post e împreunat cu cantoratul, și anume: a) ca învățător: din aloziul comunal 20 fl., din fondurile bisericesci 50 măsuri cucurez à 1 fl. = 50 fl., din repartitie pe popor 80 fl. în 2 rate egale; b) ca cantor: folosința alor 3 grădini în comună, una cu prunet frumos, cu venit de 25 fl.; un agru de 1 juger și 78 °□ un venit la 20 fl., terțialitatea din stola preotului computată minimum 27 fl. 50 cr., dela preste 80 fumuri à 4 cupe cucuruz 20 măsuri à 1 fl. = 20 fl. și câte o cupă must de vin toamna à 10 cr. = 8 fl. Toate computate la olaltă dau suma de 250 fl. 50 cr. cu prospect de a se îmbunătăți stola cantoratului, afară de aceea e în perspectivă câștigarea prin proces a unei vii cantonale de 50—80 vedre, ce a întabulat-o pe numele seu defunctul cantor.

4. Deag, cu salariu 200 fl. și anume 180 fl. bani, cuartir și lemne de foc, computate în 20 fl.

5. Sălcud, cu salariu 150 fl. anume: Folosința unui agru de 8 jugere clasa I în o masă, care aduce venit anual de 80 fl. și din repartitie 70 fl. acești din urmă solvinți în 6 Ianuarie și 23 Aprilie a fiecărui an. — Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni au a-și așterne suplicele lor, instruite conform legilor în vigoare până în 11/23 Septembrie a. c. la protopresbiterul tractului Târnavei-inf.: Nicolau Todoran, în Cetatea-de-Baltă.

Economic.

Piața din Făgăraș, 19 August. Grâu frumos hectolitra fl. 5.— până fl. 6.—; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; secară fl. 3.20 până fl. 3.80; cucuruzul fl. 4.80 până fl. 5.20; ovășul fl. 1.70 până fl. 2.—; sementa de cânepă fl. 7.— până fl. 8.—; sementa de in fl. — până fl. —; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 6.— până fl. 7.—; linteia fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.80; mălaiul fl. 6.50 până fl. 7.50; sâu brut 100 chile fl. 20.— până fl. 22.—; unsorarea de porc —65, slămina 60—80; cânepa fl. 30.— până 36.— Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 32 cr.; carne de vițel 26 cr.; carne de miel 24 cr.; ouă 6—7 cu 10 cr., chim fl. — până fl. —; lumini turnate de sâu — cr. până 40 cr.

Tergul de rimători în Steinbruch. În 24 August n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 43.— cr. până 44½ cr. unguresci grei, tineri — cr. până 46.— cr., de mijloc 46.— cr. până 47.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., marfă ferănească, grea 43.— cr. până 44½ cr., de mijloc — cr. până 46.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 45.— cr. până 45½ cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4½ cumpeniți la gară.

Cursul pieței din Sibiu

din 26 August st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.65	vând. 8.67
Lire turcești	" 11.25	" 11.30
Imperiali	" 10.25	" 10.30
Ruble rusești	" 1.10	" 1.11

Bursa de București.

28 August — 4 oare p. m.	Casa	Ultim
Renta rom. per 1875 5½%	—	—
Renta română amort. 5½%	—	—
(Schuldverschreib.)	—	—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6½%	—	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6½%	—	—
Împrumutul Municipal 5½%	—	—
Scrisuri func. rurale 7½%	—	—
Scrisuri func. rurale 5½%	—	—
Idem urbane 7½%	—	—
" 6½%	—	—
" 5½%	—	—
Banca Naț. (500 lei vârs. într.)	—	1019.1020
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vârs.)	—	234 —
Soc. de Asig. Naț. (200 lei vârs.)	—	—
S. cred. mob. r. (250 lei vârs.)	—	—
Soc. r. de con. (250 lei vârs.)	—	—
Oblig. Casei Pensiunilor	—	—
Agio	14.40	14.30
Schimb		
Londra 3 luni	25.17½	—
" cek	25.35	—
Paris 3 luni	99.50	—
" cek	100.05	—
Berlin 3 luni	123.55	—
" cek	124 —	—
Viena	2 —	1.99½
Agio	14.25	—

Bursa de Budapesta

din 25 August st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6½%	—
" " " 4½%	100.85
" " hârtie " 5½%	87.45
Împrumutul căilor ferate ung.	150.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50
Bonuri rurale ung.	103.50
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " " băntăne-timșene	104.25
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	122.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.—
Renta de hârtie austriacă	81.50
" " argint austriacă	82.75
" " aur austriacă	112.75
Losurile austr. din 1860	136.—
Acțiunile băncii austro-ungare	884.—
" " de credit ung.	236.—
" " " austr.	282.20
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.95
Napoleon-d'ori	9.94
Mărci 100 imp. germane	61.50
Londra 10 Livres sterlingi	125.90

Bursa de Viena

din 25 August st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6½%	—
" " " 4½%	100.85
" " hârtie " 5½%	87.45
Împrumutul căilor ferate ung.	150.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.75
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " băntăne-timșene	104.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.50
Împrumut cu premiu ung.	121.75
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.60
Rentă de hârtie austriacă	81.60
" " argint austriacă	82.80
Rentă de aur austriacă	112.95
Losuri austr. din 1860	136.—
Acțiunile băncii austro-ungare	886.75
" " de credit ung.	235.—
" " " austr.	282.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.94
Napoleon-d'ori	9.95½
Mărci 100 imp. germane	61.55
Londra 10 Livres sterlingi	125.87

Curs de moșit.

Din partea direcțiunii clinice r. u. de obstetrică și a institutului pentru moașe din Sibiu se anunță prin aceasta **deschiderea cursului pentru moașe.**

Instrucția e gratuită, **începe la începutul lui Octomvrie n. 1887** și se termină în 24 Februarie n. 1888.

Primirea elevelor se face **dela 1 până la 15 Octomvrie n. 1887** după prezentarea atestatului de moralitate și de botez la direcție, strada Poplăcii mare Nr. 27.

Direcțiunea.

Spre a face cu puțință cursul de moșit și persoanelor mai sărace, directorul institutului dă locuință gratuită la opt eleve pe timpul cursului. Informațiuni se dau bucurosi din partea direcției. [478] 1—4

Fetițe

se primesc în **cost** la o familie onorabilă. Tot acolo se pot cultiva în mod fundamental și după un metod ușor în limba și conversațiunea germană și franceză, precum și în pianoforte.

Deslușiri mai de aproape dă administrația acestei foi. [482] 1—2

În prăvălia lui **Dimitrie Roman** în Săliște este de ocupat un loc de **învățăcel** în etate de cel puțin 14 ani, și de un comis bine datat la mărfuri mixte sau numai de manufactură.

[476] 3—3

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[467] 23

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a unei în numeri câte de 1½—2½ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, romane, suveniruri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2¼—3¼ coale; și publică articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilulțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puilei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, inveterate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere inveterată și aprepiață de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătam pruncilor!“ și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm spriginirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai în 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sânteii Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar pedat franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot de-acolo se pot contrage împrumuturi în ori ce sume — pe lângă depunere de acții, scrisuri fonciare, obligațiuni de stat și alte scrisori de valoare.